

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 13. Occasio Guairaniæ depopulationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

Picta pictæ.

stulantes, ut sibi incolumibus ire & redire per summa pericula liceat. Sunt qui Virgineæ statuæ pedem quo jam ob nimiam (si Superis placet) latronum pietatem caret, scalpunt, pulvirculum ex abrasione ceu amuletum asportantes: quasi verò Cœlorum Regina perfidos sospitari, & latrocinia adjuvare amaret: & quod bilem moveat, mortalium pessimi latrocinia sua expeditiones Apostolicas appellant, eo fine Barbaros è latebris à se erui dicitantes, ut ad humanitatem legemque Christianam adducant. Possem, si vellem (nam monumenta è Brasilia allata apud me sunt) qui, quando, quibus attribus, & quâ crudelitate, multas regiones depopulati fuerint, explanatiū referre: possem latronum capita, populos ab ipsis deletos, diminutos, nominatim appellare. Sed breviū absolvam, si dixero, quidquid ab fluvio Maranione usque ad trigesimum latitudinis Australis gradum continentis est, continuis eorum excursionibus, factis ubique depopulationibus, patuisse. Restabat Guairania pars, necnon regiones aliae, Jesu Sociorum Paraquariensium laboribus claræ, quas quomodo aut penitus vaftarint, aut labefactarint, narratione in multis annos producendā, scribere aggredior. Unum tamen monuerim, hæc me de Mamalucorum origine & moribus, eorumque aſſeclis præmonere voluisse, ne quis, quod turpissimæ proſapia proprium est, Lusitanorum nationi, de re Christiana bene meritæ, imprudens adscribat.

CAPUT
XIII.
Occasio
Guairanæ
depopula-
tionis.Mamaluco-
rum copia.Ludovicus
Cespedes re-
misiè agit.CAPUT
XIV.
Mamaluci
oppidum
Divi Antonii
depopu-
lantur.Occasio pro-
xima depo-
pulationis.Petrus Mola
infantes ba-
ptizat.

LUDOVICUS Cespedes, vir sanguine clarus, anno superiori ex Hispania in Brasiliam appulerat, in Paraquariam, cujus prætoram ab Rege Catholico impetrarat, trajecturus. Duo è Brasilia in Paraquariam itinera sunt. Unum terrâ, alterum mari. Illud, quo terrâ itur, ne quid molestia Indis inferatur, regiis legibus clausum est. Placuit tamen novo Prætori iter terrestre, ex indulto, ut aiebat, Regis arripere. Piratinam itaque profectus eo tempore viæ se dedit, quo nongenti omnino Mamaluci, & bis mille & ducenti Tupici (sunt hi Indi Mamalucorum amici ferocitate insignes) in Guairaniam ad faciendam depopulationem se adorabant. Dux ordinum, dictus Antonius Raposus; præerant cohortibus alii Indorum abactionibus infames. Malâ igitur tempestivitate Prætor Piratinam exiens, per aliquot dies terrestri itinere progressus, reliquam deinde viam in Guairaniam fluvio confecit. Laureti admittente Antonio Ruisio magnificè exceptus, pro honore acerba dicta rependit: habitoque de præcavendis Mamalucis consilio; nihil sati firmi constituit. Et quamvis non potuit non laudare Sociorum labores, nusquam adduci potuit, ut contra prædones auxilia prævideret, imparem se eorum viribus testatus: sed constat remisiè aliquando eo in negotio se gefisse, ideoque ab Senatu Regio interfecto tempore cum multatum fuisse. Interea temporis, Mamalucorum cohortes Ethnicorum terras non longè procul ab Neophytorum nostrorum oppidis depopulabantur; nihil quidem in Neophytes ab Socierate reductos intentantes: sed Socii non imprudenter fusiabantur, sub cinere doloso latere hostilem ignem, qui mox magnum excitabit incendium: nam nulli non obvium erat, occasionem invasionis ab prædonibus quæri.

TANTO incendi occatio Tataurana Casquis fuit: innocenter tamen. Is pridem Simoni Alvaro Mamaluci præda cesserat. Sed deinde, eluso injusto Domino, in pristinam libertatem cum suis se afferens, ad Sancti Antonii fugâ contenderat: quâ re cognitâ Simon Alvarus, unius Mamalucorum cohortis ductor, ab Petro Mola Antonianæ coloniæ directore, Tatauranam reposcit: qui cum respondisset. Tatauranam naturâ liberum esse, nec sibi lubitum contra natura leges eum denuò vinculis induere, qui se jure & feliciter illis expedierat, irritavit lattonem, qui statim communicato cum Antonio Raposo Mamalucorum duce consilio, totius Sancti Antonii coloniæ perniciem in vindictam machinans, cohortem suam arma expedite jubet. Contra, Petrus Mola, invasionis certus, aut metuens, quotquot erant in oppido infantes Baptismo expiat: quo in opere quamvis verba merè tantum necessaria ad confectionem Sacramenti profetteret, septem omnino horas ob numeri magnitudinem posuit; tantâ defatigatione brachiorum, ut fulcro sustentari ei de-

buerint.